

Nad knihou Jaromíra Schela *Vlastní křídla potěší*

Vzpomínkové knihy mám rád. A pokud mám navíc k jejich autorovi bližší, osobní vztah, tak tím lépe. Právě proto jsem byl potěšen, když mi Jaromír Schel nabídl k přečtení rukopis vzpomínek na své dětství, léta dospívání, i životní maturity.

Začetl jsem se do nich s chutí. A už po pár úvodních větách jsem s radostí shledal, že slova tečou jako poháněná dobře naolejovaným řetězem, historky a úvahy jsou plastické a před očima se mi tak otevírá barevný svět, který, ačkoliv jsem nebyl účastníkem, mohu sledovat doslova jako v přímém přenosu. Svou roli hrají v onom světě mnohé rodinné artefakty - tabatěrka, samovar, duhová skleněnka. Důležitější jsou ovšem všechny ty jemnější věci, které jsou v textu zmíněny jen jaksi mimoděk. Potřeba klukovského přátelství, emoce prvních lásek a vzpomínky na dobový kolorit vsí, měst, i mourem umazaných cest, kterými se autor ubíral. To vše mi přineslo zážitek příjemného a veskrze pozitivního počtení. Jako bych vstoupil do dobře vedené soukromé galerie, kde na uvítanou nabídnou sklenku kvalitního vína, ovšemže francouzského, a pak vás už nerušeně nechají procházet mezi exponáty, s graficky čistě provedeným programem v ruce a vy si můžete dopřávat luxusu postát před vystavenými díly tak dlouho, jak uznáte za vhodné. A právě tato čtenářská pohoda, která se jako červená nit táhne celou knížkou, mě přivedla k malému zamyšlení.

Ačkoliv totiž Jaromíra Schela znám již poměrně hezkou řádku let, netroufl bych si tvrdit, že jsem v okruhu jeho blízkých známých a přátel. Víím o něm, že je nepřehlédnutelnou postavou českobudějovického kulturního života. Znáím úvodní slova, kterými uvádí mnohé vernisáže a společenská setkání v jihočeské metropoli i jinde. Vídáme se spolu tu a tam na různých kulturních akcích, několikrát jsme se sešli nad společným projektem, nebo prohodíme pár slov v galerii, kterou vede se svou paní Alenou. Ale to vše bývají někdy náhodná, jindy všední, pracovní setkání. Už jenom z této povahy věci se proto naše obvyklé hovory odehrávají ve stylu, jak to mají chlapi nejraději – jako když stojí nad otevřenou kapotu motoru, probírají karburátor, svíčky a válce a tím vlastně hovoří mezi sebou, aniž by pociťovali potřebu bavit se o jiných, nepodstatných záležitostech života. Vzpomínková knížka mi však poskytla právě tu vzácnou příležitost podívat se na ony nepodstatné záležitosti. Možnost poznat Jaromíra Schela jinak než jako vždy vášnivého debatéra „nad motorem dalšího báječného projektu“ a aspoň trochu nakouknout do prostředí, ze kterého vyšel, co ho formovalo, které lidi a zážitky pokládá za důležité. Vlastní vzpomínky jsou totiž intimní věci. Tady se každý člověk odhalí, vyslýchne před publikem a trochu cíleně, ale určitě mnohem více i podprahově, o sobě prozradí, kým opravdu je. Byl jsem proto poctěn, že jsem se stal jedním z prvních čtenářů rukopisu této knížky, ačkoliv nepatřím do okruhu nejbližších.

Ale teď zpět k tomu zamyšlení, o kterém se zmiňuji výše.

Staří filozofové říkali, že osudem člověka je jeho povaha. Doufal jsem, že přečtením knížky *Vlastní křídla potěší* třeba některé mně neznámé prvky z povahy autora vystopuji. Měl jsem následně radost, že se mé očekávání naplnilo. Jaromír Schel na mě ze stránek rukopisu vykoukl jako člověk s laskavým a smířlivým nadhledem na lidi i události, které už odnesl čas. Nepojal svou cestu do minulosti coby kolbiště k vypořádání starých křivd a to se cení. Ještě více mě potěšil stále přítomný smysl pro humor, který z knížky prosakuje doslova na každé stránce a někdy vytryskne i nepokrytě, jen tak, z čiré radosti a k pobavení čtenáře. Třeba při čtení scény s vilnou odkvétající divadelní ochotnicí jsem se doslova chechtal a věřím, že autor se smál při sepisování těch dávných historek též. Takže sečteno a podtrženo, milí čtenáři: ani po přečtení knihy, kterou právě držíte v ruce, si sice nedovolím tvrdit, že se mohu pasovat do role hodnotitele Jaromíra Schela. Ale trochu více jsem se mu pod kůži dostal a poznal i některé motivy a inspirace, které formovaly jeho povahu a tím dle starých filozofů možná i osud.

Věřím proto, že kniha zaujme i vás. Že *Vlastní křídla potěší* potěší nejen autorovu rodinu a kamarády, ale také jiné čtenáře. Za sebe si mohu navíc jen neskromně přát, aby Jaromír Schel našel v blízké době dost síly, chuti a elánu k sepsání pokračování svých pamětí. Protože zatímco *Vlastní křídla potěší* jsou knížkou o potížích a slastech růstu v časech „předbudějckých“, víím zcela jistě, že navazující kniha o autorově životní etapě na jihu Čech by nezapadla. Naopak! Vzhledem k dlouholetým českobudějovickým aktivitám Jaromíra Schela by zaujala i řadu dalších čtenářů z města Otakarova.

Jan Cempírek,
vydavatel